

1. Գրեթէ 200 հազար հայեր և ռուսներ օրերը կը հրատարակուին :
2. Տարեկան բաժանորդագրինն է միայն չորս արծաթ միճկա կանխիկ վճարելի, ինչ մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց եւ թէ գաւառաց համար :
3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
4. Տեղական և գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :
5. Հատը մէկ դրչ. միճկա, և կը դառնուի մասնաւորապէս Պահլէ գաւառ Սուճի Պողոս աղայի խանութը :

# Փ Ո Ւ Ն

6. Ծանոցման տօղը 3 դրչ. է մէկ անգամի համար : Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներու համար :
7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն : Տէր Հ. Ս. Արաճաճեան Կ. Պոլիս Պալատ - բազար Նափիէ խան վերի յարկ թիւ 46 :

ADRESSE  
H. S. Mladjadjian  
Directeur du Journal Armenien  
POUNTCHE — 16 Nafie Han. Balouk  
Bazar Constantinople.

Թիի 1496

ՉՈՐԵՔԱՐԹԻ

1880 ՕԳՈՍՏՈՍ 6

## Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Պատրիարքարանի յարաւի գաւառացի մը

Երուսաղիմայ վանքը եւայօլայի կողմը ազարակ մ' ունի, և իւր ներկայ նիւթական անկարող վիճակին մէջ ալ մեծ մեծ ծախքեր կընէ արդիւնաւորելու համար : Այս օրերս նիւթակիւղ կառոււորութիւնը խումբ մը դաղթական չէրքէսաց տուեր է ազարակին արօտն իբրեւ դատարկ տեղ : Ազարակին տեսչութիւնը բազմը բարձր, ազարակին երուսաղիմայ վանուց սեպհական ու պէտքը ըլլալը ծանուցեր, և պահանջուեր է որ չէրքէսները հանուին, սակայն կարեւորութիւն չէ տրուեր : Հետեւաբար հարկ եղեր է Պատրիարքարանի հաղորդել, և Ս. Պատրիարքը դըրեր է Բ. Դրան. օրեր անցնելէն յետոյ պատասխան տուեր է Բ. Դրանին, թէ կալուածական արձանագրութեանց մէջ երուսաղիմայ Հայոց վանքին վրայ այնպիսի ազարակ մը նշանակուած չը տեսնուիր : Ս. Պատրիարքը Հայրը ստիպուեր է պատասխանել թէ՛ ուղղակի վանքէն, եկեղեցեաց ու վարժարանաց անուանց վրայ ո՛ր և է կալուած դարձնելու կարեւոր օրէնքը դեռ հաստատուած չըլլալով ըստ սովորութեան նշանակեալ է մասնաւորաց վրայ, և այլն, և այլն : Կը լսեմք, թէ այս դրոյն պատասխանը տակաւին եկած չէ, և տակաւին պիտի երկարի, որովհետեւ գիրը պաշտօնատունէ պաշտօնատուն պիտի պտըտի և բուն տեղը հասնելէն յետոյ՝ դարձեալ պտըտելով պիտի գայ պատասխանը : Մինչդեռ ազարակին մէջ դրուած չէրքէսը սկսեր են խրճիթներ ու տուններ ալ շինելով՝ բոլորովին իրենց սեպհականել, և այս վիճակին մէջ զանոնք դուրս հանելն առաւել դժուարին կըլլայ : Այս առաջին անգամ չէ, որ ազգը կ'իջատուի, այսպիսի բանակցութեանց համար եղած ժամաւաճառութեան պատճառաւ : Ուստի, ինչպէս ուրիշ անգամներ նոյնպէս և այս առթիւ կառաւարկեմք, որ մեր Պատրիարքա-

րանն իրեն յատուկ օրէնագէտ հաւատարիմ և պատուաւոր փաստաբան մ' ունենայ, կամ որոշեալ թոշակաւ, և կամ այսպիսի խնդիրներու համար արժանաւոր վարձ մը վճարել : Կարծեմք, թէ յայնժամ այսպիսի խնդրոց համար ժամավաճառութիւն ըլլալով՝ վնասներ չկրէր Ազգը : Ի դիմաց Պատրիարքարանի՝ փաստաբանն ուղղակի կ'ըլլէ խնդրէն ո՛ր դատարանին կամ պաշտօնատան որ անկ է, և փոյթ կտանի անյապաղ ստանալ պէտք եղած որոշումն : Այժմ՝ նոյն խնդիրը կառավարութեան պաշտօնատունը իրենց վերաբերեալ խնդրոց պաշտպանութեան համար փաստաբան ունին կամ կը կարգեն, որոնք կերթան կ'աւտուին կամ կ'ընտան իրոց հետ հարկ է : Ժամանակաւ ելմոյց պաշտօնատունը երբ պահանջ ունենար մէկէն, կը կանչէր կը պահանջէր և կրնար բանտարկել տալ, բայց այժմ հարկադրեալ է դատ բանալ, փոխանորդ կամ փաստաբան զրկել : Եթէ Պատրիարքարանի թաղերին, առանց այլ և այլ պաշտօնատուններ զրկուելու անյապաղ դորձադուրէր, այսպիսի կարգադրութիւն մ' ընելու պէտք չէինք ունենար : Բայց որովհետեւ դրեթէ յաճախ իբրեւ պարզ խնդրադրեր՝ պաշտօնատունէ պաշտօնատուն և դատական ու այլ դիւաններ պտոյտ կառնուն պատրիարքական թաղերները, հարկ անհրաժեշտ է՝ դիւրացուցիչ միջոցներ ձեռք առնուլ թողլով սովորականը՝ որ, ինչպէս ըսինք, բազմիցս անյաշուղ և վնասակար կըլլայ :

Ազգային ժողովն՝ որ առաջիկայ ուրբաթ օր պիտի դուրսբերի, պարտաւոր է շուտով աւարտել ազգային վարչական նոր կազմակերպութեան ծրագրին քննութեան ու վաւերացման գործը, խորին ուշադրութեան առնելով ազգին ներքին վարչական վիճակը և այսպիսի կարեւորագոյն խնդիրներ : Ժամանակն ու պարագայը բոլորովին փոխուած են. փոքրիկ անհոգութիւն կամ զանազանութիւն մը այժմ կրնայ

առաւել վնասել ազգին. ազգային ժողովն՝ իբրեւ ներկայացուցիչ ընդհանուր Ազգին, այժմ պարտաւոր է նոր ողուով ու աշխուժիւ վարուիլ, և սրառեստութեամբ ու շրջապէսով թեմալ աշխատիլ : մեր կը յուսամք, թէ առաջարկեալ ծրագրին արժանաւոր անձանց միջոցաւ գործադրութեան գրուելով՝ ազգին ներքին վարչութիւնը բոլորովին կերպարանափոխ կըլլայ, և իւրաքանչիւր խորհրդական ինքզինքն իւր ճիւղին համար միակ պատասխանատու տեսնելով ըստ այնմ սրտի մտքը կաշխատի և կը գործէ : այսպէս նաեւ տնտեսական խորհրդականը՝ թոյլ չը տալով որ ազգին վնասկան կամ եկեղեցական մէկ սեպհականութիւնը օտարներէն բանաբարուի և դուրսուի, որոց ստացման համար մեծամեծ աշխատութիւնք և զոհողութիւնք եղած են :

Բուժանիոյ Ռօման քաղաքէն այս անգամ հարցուցեր են Պատրիարքարանի, թէ կը հաճի ազգային կեդրոնական վարչութիւնը, որ Բուժանիոյ մէջ առաջնորդարան մը հաստատուի, և թէ՛ արժան կ'ըստի՝ Նար-Պէյեան Գեր. Տ. Խորէն Արքեպիսկոպոսի յանձնել առաջնորդութեան պաշտօնը : Պատրիարքարանէն այս հարցմանց համար պատասխան գրուեր է, թէ ազգային կեդրոնական վարչութիւնը ըստ ամենայնի հաճ և հաւան կը դառնուի Բուժանիոյ մէջ առաջնորդարանի մը հաստատութեան, եթէ Բուժանիոյ Հայ ժողովուրդը համակամութեամբ խնդրէ, և թէ՛ ո՛ր և է արդեւ չանսուիր Գեր. Տ. Խորէն Արքեպիսկոպոսին առաջնորդական ընտրութիւնը հաստատելու համար :

Յիշեալ հարցումներն ըրեր է մեծայարդ. Յ. Չէրքէզեան ի դիմաց լիազօր պատգամաւորութեան մը՝ որ կազմուեր է իւրաքանչիւր հայաքանակ քաղաքէն տրեալ երկերկու անձէ՝ բայց ինչապէս և Պոթուլան քաղաքներէ : Այս պատգամաւորութիւնը քանի մը նիստ ընելով ընդ նախագահու-

թեամբ Պ. Չէրքէսեանի՝ բացարձակ որոշեր է Բուժանիոյ առաջնորդական պաշտօնը ո՛չ ուրիշ անձի այլ միայն Գեր. Նար-Պէյեանին Սրբազանին յանձնել, և վերոգրեալ երկու հարցմանց պատասխաններն ընդունելէն յետոյ՝ առաջնորդարանին հաստատութեան պայմանաց ծրագրին, որ խմբագրուեր ստորագրուեր է, Պատրիարքարանի հաղորդել :

Հետեւաբար, մօտեւ Պատրիարքարան կ'հասնի ծրագիրը, և թերեւ կ'ընտանք վերահասու լինիլ առաջարկեալ պայմանաց : Բուժանիոյ մէջ առաջնորդարանի մը հաստատութիւնն անհրաժեշտ է, և Գեր. Նար-Պէյեան կարող է առաջնորդութեան պաշտօն վարել : սակայն բացարձակ կըսեմք որ պարտի սեթեւեթ է ծայրագոյն փառասիրութենէ հրաժեշտ տալ պարզութիւնը, վստմութիւնը և վեհանձնութիւնը հերիք համարելով :

Տիգրանակերտի առաջնորդական ընդարձակ վիճակը տալիս թափուր կը մնայ : Պատրիարքարանը հեռագրեց երկու շաբաթ յառաջ առ Գեր. Առաջնորդին Եղեւսիոյ, որ Տիգրանական երթայ առաջնորդական տեղապահութեան պաշտօնով, բայց Նորին Գերապատուութիւնը չընդունեց և ժողովուրդն ալ չը թողուց զինքը : Գեր. Տ. Փիլիպոսյոս Սրբազան ալ չկրնար Տիգրանակերտ երթալ, որովհետեւ Բ. Դուռը թոյլ չտար : Կը լսեմք, թէ Ս. Պատրիարքը Հայրն այս ամենը հեռագրով ծանուցեր է Տիգրանակերտի գաւառական ժողովին, որպէս զի ուրիշ ընտրութիւն մ' ընեն :

Պատրիարքարանն իմանալով, որ Չէյթունի մէջ սմանք հակառակութեամբ կը վարուին տեղոյն Սիրոյ անուն ընկերութեան դէմ, և դժուարութիւններ կը յարուցանեն, սիրոյ և միաբանութեան յորդորանայ դիր գրեց : Այս ընկերութիւնը բաւական արդիւնաւոր է եղեր : տարուէ տարի 3000 դժագոյաց և ազգային շինութեանց համար ծախք ընելէն զատ, փոյթ

կտանի դրամադուրա մ'ալ ունե-  
նալու, և չըջողայ գիւղերէից մէջ  
ալ ծագող բացած է: Զէյթուն-  
նի մէջ հակառակուսէր անձինք  
արդէն քանի մը ընկերութեանց  
խափանման պատճառ եղեր են:  
Զէյթունի ազգայնոց վիճակին  
վրայ տրուած ուրիշ ցաւալի տե-  
ղեկութիւններ ալ կան. ըստ մեզ  
բաւական չեն յորդորանայ գը-  
րերը. բանիբուն եկեղեցական  
կամ աշխարհական մը անյարադ  
ղրկել պէտք է, որ պէտք եղած  
բարեկարգութիւններն ընէ, և  
անուղղայ անձերը՝ թէ՛ եկեղե-  
ցական ըլլան թէ՛ աշխարհական,  
տեղւոյն ազգային գործերէն ու  
պաշտօններէն արտաքսէ: Այս-  
պիսի արտաքսելի անձանց ա-  
նուններ կ'ընշատակուին, յորս է  
Ղազար անուն քահանայ մը՝ որ  
քահանայութեան, հայութեան,  
քրիստոնէութեան և մարդկու-  
թեան անվայել ընթացից մէջ կը  
գտնուի եղեր:

— Թէրճէմանը - Հազիզաթ ե-  
րէկ իբր իւրոյ գրած էր, թէ  
« Բ. Դրնէն Վան Պիթլիզ և ու-  
րիշ հայաբնակ դաւառներն հե-  
ռագրով հրաման տրուելով, տե-  
ղական իշխանութիւնը մահմե-  
տական ու հայ անդամներէ մէկ  
մէկ մասնաժողով պիտի կազմեն՝  
երկու տարիէ հետեւ այն տեղե-  
րն գործուած ոճիրներն ի գիր  
առնող համար »:

« Ըսել է թէ, կ'յարէ յիշեալ  
ըրգիրն, այս արձանագրու-  
թեամբ պիտի հաստատուի ա՛յն  
զրկանայ աստիճանն՝ որոց հա-  
մար կ'պղեն Հայք. եթէ այս ար-  
ձանագրութիւնը եւս՝ այս վեր-  
ջին անգամ հրատարակեալ տեղե-  
կագրին (Վանայ ընդհանուր դա-  
տախազին) հետեւանք յառաջ  
բերեն, վա՛յ ամթահարութեան  
Հայոց. բայց եթէ ամթահար  
ըլլան. . . »:

Եթէ արդարեւ այսպիսի յանձ-  
նաժողովներ պիտի կազմուին,  
մերայինք ամենայն ուշադրու-  
թիւն ընելու են, որ հայ ան-  
գամը աչառու, չահագէտ, ազ-  
գասեաց կամ երկչոտ անձինք  
չըլլան: Ասկէց զատ, ամեն Հայ  
պէտք է ի հարկին առնայ եր-  
կիւղի ներկայանայ յանձնաժողո-  
վին, և հաստատէ իւր գիտցած-  
ները՝ կանխաւ պատրաստուելով  
ըստ օրինի:

— Մուշէն օգոստ. 3 թուով և  
Բակուր Ծերունեան ստորագրու-  
թեամբ հեռագիր մ' ուղղեալ է  
մեզ, որով կը ծանուցուի թէ՛  
« Տիրացուեան էֆէնտիներուն և  
ազգին մէջ եղած երկպառակու-  
թիւնը այժմ վերջնապէս միու-  
թիւն եղաւ, և եղելութիւնը  
հիւպատոսին կողմանէ հեռագը-

րով հաղորդուեցաւ Պատրիար-  
քայանի »: Հեռագրողն ապա կա-  
ղաչէ դմեղ՝ որ այսուհետեւ հեռա-  
տարակոխ Սաաֆնորդին գէմ  
գրուած նամակներն, և կը գրէ  
թէ մանրամասնութիւնք թղթա-  
տարութեամբ պիտի նշանակ-  
ուին: Զարմանալով կարգացնէր  
սոյն հեռագիրն, որովհետեւ Բա-  
կուր Ծերունեանը ճանչալու պա-  
տիւ չունինք, և ցարգ ս'ը եւ է  
նամակ ստացած չեմք Ասաֆնոր-  
դին գէմ: Ըսելիք ունիմք, բայց  
կոպտեմք խոստացեալ մանրա-  
մասնութեանց:

— Կլեմք, թէ վանօրէից վի-  
ճակը տեղեկագրելու և պէտք  
եղած բարեկարգութիւններն ը-  
նելու պաշտօնը՝ փրկալէմեան  
Գեր. Տ. Ղեւոնդ վարդապետին  
և Գեղեկեան Սիմոն էֆէնտի յանձ-  
նուեր է:

— Ս. Պատրիարք Հայրը յանձ-  
նարարել է Մամիկեան Միքայել  
էֆէնտիին, որ Խաղիւզի Ծահ-  
նաղար-Նուպար վարժարանը բա-  
նալու վրայ թափնի: 30 դիշեր-  
օթիկ աշակերտ դասուելուն պէս  
պիտի բացուի եղեր, ընդ տես-  
չութեամբ Սպանդարեան էֆէն-  
տիին որ Գերմանիոյ մէջ ուսեալ է:

— Սպարթալեան մեծ. Ստե-  
փան էֆէնտի, 5 լիւրս՝ Դպրո-  
ցասէր - Հայուհեաց, և 7 1/2 լի-  
ւրս՝ Միացեալ ընկերութեանց  
նախընտրէ:

— Լուր կը տրուի մեղ թէ Աղ-  
գանուէր - Հայուհեաց ընկերու-  
թեան ընդհանուր ժողովը պիտի  
գումարի ամսոյս 15 թին, ընդ ա-  
տենապետութեամբ աղնուափայլ  
Տիկին Ապրոյի, և խնդիր պիտի  
ըլլայ՝ Դպրոցասէր - Հայուհեաց  
ընկերութեան հետ միանալ:

— Սերաստիոյ մահմետական  
և ոչ - մահմետական ժողովրդոց  
անդադար դանդաղանայ և մեր  
Պատրիարքարանի անդադար բո-  
ղոքներուն վրայ, Բ. Դուռն վեր-  
ջապէս մօտեցաւ որոշեց պաշտօն-  
անկ ընել տեղւոյն երեւելիներ-  
էն Մէհմետ Ալի էֆէնտի անուն  
անձն իբրեւ կեղեքիչ և հարբս-  
տահարիչ ժողովրդեան. և գրեց  
առ կուսակալութիւնն Սերաս-  
տիոյ: Սակայն այս որոշումն դոր-  
ժադրուած չըլլալով առջի օրը  
Սերաստիոյ աղբային ժողովոց  
կողմանէ առ Ս. Պատրիարք Հայ-  
րն եկաւ երկար հեռագիր մը,  
որով որոշման անգործագրու-  
թիւնը և աւելի ծանր հետեւանք  
ունենալն յայտնելով դարձեալ  
Ս. Պատրիարք Հօր միջնորդու-  
թիւնը կ'հայցեն: Կիսակածին,  
թէ տեղական կառավարութիւնը  
զՄէհմետ Ալի արդարացունելու  
համար պատասխան գրած է առ  
Բ. Դուռն: Ս. Պատրիարք Հայրն

խակոյն հրամայեց՝ յատուկ գրով  
մը Բ. Դուռն հաղորդել հեռա-  
գրոյն պատճէնը: Կլեմք, թէ  
կայսերական կառավարու-  
թիւնը կարեւորութիւն չտալով  
Սերաստիայէն գրուած պատճա-  
ռանոց կամ առարկութեանց՝ կը  
բարեհաճի ո՛չ միայն իւր որոշու-  
մին ետ չառնուլ, այլ և յանգի-  
մանութիւն գրել՝ բարձրագոյն  
հրամանաւ տրուած որոշում մը  
չգործադրուելուն համար: Կա-  
րելի չէ, որ Մէհմետ Ալի էֆէն-  
տի արդարանայ. չափն անցու-  
ցած է նա. տակաւին քիչ օր յա-  
ռաջ տեսնուեցաւ հեռագիր մը,  
նոյն իսկ տաճիկ խմած քէհեա-  
նէրէ ու մըղտարներէ ստորա-  
գրեալ, որոնք նորա անտանելի  
բռնութիւններն գրելով՝ փրկու-  
թիւն կ'ընդէն մեր Ս. Պատրի-  
արք Հօր միջնորդութեամբ:

### ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԲ

« Գերմանիոյ և Աւստրիոյ կայ-  
սերաց տեսակցութիւնը՝ օրէ յօր  
կարեւորութիւն կ'առնայ: Այժմ  
երեւան կ'ենէ, թէ այս տեսա-  
կցութեան մէջ Արեւելեան խնդ-  
րոց վրայ խօսուեր, և Գաղղիոյ՝  
Անգղիոյ ու Ռուսիոյ մտածմանց  
հակառակ բերանացի պայման-  
ներ տեղի ունեցեր են: Վերջին  
ստոյգ տեղեկութեանց նայելով՝  
Գերմանիոյ կայսրը քիչ մը զդու-  
շալթեամբ շարժեր է, բայց Ա-  
ւստրիոյ կայսրը ընդհակառակն  
քաջութեամբ առաջարկութիւն  
ներ ըրեր է, և մինչեւ իսկ զը-  
րոյց կայ թէ՛ ըսեր է որ ներկայ  
ժամանակին մէջ Ռուսիա ալ բան  
մը չկրնար ընել, Անգղիա ալ:  
Կիւրծուի, թէ Աւստրիոյ կայսրը  
գրաւոր պայմանագրութիւն մը  
հաստատել ուղեր, և ծրագիր  
մ'ալ պատրաստել է. սակայն  
Գերմանիոյ կայսրը պատշաճ չէ  
տեսեր, և ծրագրոյն հաւանելով  
հանդերձ՝ Աւստրիոյ կայսեր դար-  
ձուցեր է, « Աստուր ալ ժամանակը  
կայ » ըսելով: Այսու ամենայնիւ,  
երկու կայսերը, թէ՛ գրաւոր ըլ-  
լայ թէ՛ բերանացի, որոշեր են՝  
Արեւելեան խնդրոց մէջ միեւնոյն  
յատակագծի վրայ ընթանալ:  
Յայտնի եղած չէ, թէ Անգղիա  
և Ռուսիա այս յատակագծին հա-  
մար ի՛նչ պիտի ըսեն: Գաղղիա,  
թէ՛ այս յատակագծին աղբ-  
ցութենէն, և թէ՛ խորհելով որ  
Եւրոպա գէշ աչքով պիտի նայի  
Արեւելեան խնդրոց զբաղման  
պատճառ ըլլալուն վրայ, մի-  
ջամտութեան քաղաքականութե-  
նէն ձեռնթափ ըլլալու ճանքան  
բաւական բռնած է: Գաղղիոյ  
նախարարութիւնն այս մասին Պ.  
Կամպիեթթայի հետ անհամաձայ-  
նութեան ինչալով՝ նորա հելլե-

նամակն ջանքն այլ ևս անտա-  
նելի եղած է: Գաղղիոյ մէջ հան-  
րապետութեան հիմնովին հաս-  
տատուելու վրայ ըլլալը հասկըց-  
ուելուն պատճառաւ՝ հանրապե-  
տութեան մեծամեծաց Պ. Կամ-  
պիեթթայի պէս ծայրայեղներէն  
զատուին դոհութեան արժանի է:

« Բուլմանիոյ իշխանը՝ Պուլլա-  
րիոյ դիտաւորութեանց վրայ դի-  
տողութիւններ պարունակող տե-  
ղեկագիր մը զրկեր է Գերմանիոյ  
և Աւստրիոյ կառավարութեանց:  
Այս տեղեկագրին պարունակու-  
թեան վրայ առնուած ծանօթու-  
թեանց նայելով՝ Բուլմանիոյ իշ-  
խանը ցուցեր է թէ, Պուլլարիոյ  
դիտաւորութիւնը արժանի են  
ուշադրութեան Եւրոպիոյ, և թէ՛  
Պուլլարիա Արեւելեան - Բուլմանի  
հետ Տոպրուճան ալ առնուլ  
կուղէ:

« Ուշադրութեան արժանի են  
ա՛յն լուրերը, թէ Ռուսիոյ մէջ  
դարձեալ բազում մասնաժողով-  
ներ կազմուել եղած, և համա-  
պլախան դիտմանց արդեամբք  
ծառայելու ձեռնարկած են:  
Մասնաժողովոց այժմեան պար-  
տաւորութիւնն է եղեր՝ կամաւոր  
ու զէնք զրկել ի Պուլլարիա »:

Վ. Է. Է. (Երեւ.)

« Թէպէտ կը կարծուի, որ կա-  
րելի պիտի ըլլայ կարգադրել  
Գարատաղի խնդիրն ըստ որոշման  
Գործի կոմիտէն. բայց եթէ այս  
օրերս ալպանիացեոց ունեցած  
գաղափարներուն վրայ ակնարկ  
մը նետուի՝ Եւրոպիոյ այս կար-  
ծիրն աստիճանէ մ' աւելի ըս-  
տոյգ չկրնար ըլլալ. վստօն զի ալ-  
պանիացիք կարունակեն համա-  
խմբել, և գեղաւորն է այժմէն  
գիտնալ՝ որոշման ու խրատուց  
առջեւ սոցա խոնարհիլն կամ չը  
խոնարհիլը: Թէ՛ Հօտոյ պէյի և  
թէ՛ Կուսինէյի Ս. Վաչայի յա-  
ռաջ և վերջը պնդած բանն է,  
թէ Ալպանիոյ յատուկ տեղերէն  
թիւ մը տեղ չպիտի տան: Կե-  
րեւի, թէ տեղութեան կողմանէ  
Ռուսիացի փաշային միջոցաւ  
եղած ազդարարութիւններն ու  
յորդորները յաջողած չըլլալուն  
պատճառաւ է, որ Վէյի Ռիլա  
փաշան զրկել որոշուեցաւ. սա-  
կայն սա արդեօք ազգու միջոց-  
ներ ալ ձեռք առնելու պաշտօն  
պիտի ունենայ, եթէ ալպանիա-  
ցիք անխող գտնուին յորդորա-  
նայ. մեք կ'կարծեմք, թէ պէտք  
չէ որ այսպիսի հետեւանք մը  
յառաջ գայ այս պաշտօնէն՝ որ  
Մուլթար փաշայի ի Բրէզըրն ու-  
նեցած պաշտօնին յար և նման  
կ'կարծուի: Զինուորական նա-  
խարարին ուղեւորութեան յետա-  
ձգումն՝ ալպանիացեոց համա-  
խմբելու լրոյն պատահած է:

բոլորը իրզա փաշա այն տեղերը  
յարգելի ըլլալուն պատճառաւ  
դեռ մինչեւ աստիճան մը յոյս  
նայ նորա պաշտօնին յաջողու-  
թեան համար . եթէ այս ար-  
գիւնքը տեսնուի՝ չեմք տատամ  
սիր իրերու վերջացեալ նկատել  
Գարատաղի խնդիրը , ուրիշ լը-  
րագրաց պէս » :

Ճէրէթէ - Հաւաք ( երէկ )

« Կհաւաստեն , թէ Գարատա-  
ղի խնդիրը մօտեցաւ պիտի վեր-  
ջանայ : Բ. Դրնէն այս մասին գըր-  
ուելիք ծանուցագիրն այսօր կամ  
վաղը պիտի զրկուի : Առնուած  
տեղեկութեանց նայելով՝ Բ. Դու-  
ռը հաւանք է էօղիւնի նաւա-  
հանդիսան և չընակայ վայրերէն  
յարմար մաս մը Գարատաղի թու-  
ղով՝ Տինօշէն իրեն պահելով :  
Այսպէս վախճան կը տրուի ապ-  
րիկի պայմանագրին պատճառած  
գժուարութեանց : Ինչպէս յա-  
ռաջ և վերջը ծանուցած եմք ,  
այս խնդրոյն կարգադրութիւնը  
տէրութեան շահուց համաձայն  
է , և կարեւոր է , որովհետեւ  
հեղինական խնդրոյն մէջ Բ. Դը-  
րան ազատ ընթացքը կապահո-  
վէ : Այս խնդրոյն համար մեր  
զոհողութիւն ընենք ի գաշնադը-  
րութենէ հարկադրեալ է :

Վաքի (այսօր)

Ոստիկանութեան նախարար  
անուանեցաւ Հաճի Հաֆիզ փա-  
շա՝ փոխանակ Հաֆիզ փաշայի ,  
որ կայսերական հրամանաւ զին-  
ուորական ատենանի առջեւ դա-  
տաստանի ենթադրեալ է , անց-  
եալ ուրբաթ մահմադական նը-  
շանաւոր ընտանիքէ նորատի օ-  
րիորդի մը դէմ , իրերու անհա-  
մետութեամբ մը դէմ , հրապարա-  
կային նախատանօք վարուած ըլ-  
լալուն պատճառաւ :

— Ուրֆայի կառավարիչ կար-  
գեցաւ՝ Հալէպի գատական նա-  
խարդ քննիչ Բասիմ պէյ :

— Երզնկայի կառավարիչ ան-  
ուանեցաւ՝ Ուրֆայի նախարդ կա-  
ռավարիչ Հալիմ էֆէնտի :

— Ամերիկայի հանրապետու-  
թեան նախագահն Վաշինկթընի  
օսմ. գետնաշէնութեան բարձման  
համար Պօլսոյ գետնաշէնին միջո-  
ցաւ ցաւ յայտնած ըլլալով՝ կայ-  
սերական հրամանաւ վերստին  
հաստատուեցաւ գետնաշէնութիւ-  
նը , և Սերիթարքի պէյ գետնաշէ-  
նարուեցաւ :

— Գաւառները մէկ մէկ դա-  
տական չընդ ժողովներ պիտի  
զրկուին մօտեցաւ , որոց պաշտօ-  
նը պիտի ըլլայ՝ նախնական դա-  
տարանները չընդ , և պատժա-  
կան դատարանաց նախագատ  
խնդրոց կարեւորագոյնները վը-  
րաքննել : Այս դատարանաց նա-  
խագահը , անգամը և դիւանը  
քննարուելու վրայ են :

— Գերմանիայէն հրաւիրեալ  
երեւմտագէտ գերմանացի պաշ-  
տօնական երէկ առաջին նախա-  
րարին Ազմի պէյ թիկնապահին  
նուազին միջոցաւ երեւմտական  
պաշտօնատեղեր իրեն համար  
պատրաստեալ յարկը գնաց , և  
առաջին գործը պիտի ըլլայ գան-  
ձուն ներկայ վիճակը մանրամա-  
սին քննել :

— Ձինուորական գործոց նա-  
խարարի օգնական կարգեցաւ  
Ֆէրիդ Բէշիտ փաշա , իւր փոյ  
մնալով հաւոց քննութեան վը-  
րատեսչի պաշտօնին ալ :

— Ըստ Ֆար տիւ Պոսֆորի՝ քա-  
նի մ'օրէն Բ. Դրան պիտի տըր-  
ուի Բունաստանի խնդրոյն հա-  
մար Բ. Դրան տուած պատաս-  
խանին պատասխանը , որով պի-  
տի ծանուցուի թէ՝ Պէրլինի գեա-  
պանախորհրդէն ընդունուած  
հեղինական սահմանին վրայ  
դարձեալ բանակցելու առաջար-  
կութիւն չընդունուիր : Յիշեալ  
լրագիրն կհերքէ Տէյլի - Թէէկ-  
րաֆի աշին լուրը , թէ Ռուսիոյ  
կառավարութիւնը չպիտի մաս-  
նակցի՝ հեղինական խնդրոյն հա-  
մար տէրութեանց ի գործ դնե-  
լիք միջոցներուն :

— Յունաց Ս. Պատրիարքն մօ-  
տեցաւ Բ. Դրան թագրիր մը գը-  
րած , և գաւառաքնակ ժողովրդ-  
դեան ցաւալի վիճակին յայտնե-  
լով՝ բարեկարգութեանց անյա-  
պող գործադրութիւնը պահան-  
ջած էր : Բ. Դուռը պատասխա-  
ներ է , թէ խնդրուած բարեկար-  
գութիւնը գործադրուելու վրայ  
են , և թէ՝ կառավարութիւնը  
միշտ ժողովրդեան վիճակին բար-  
ւորման վրայ կենտրոնի , և հետե-  
ւաբար՝ Պատրիարքին յորդորանքն  
աւելորդ են : Թրաքի կպատմէ ,  
թէ Պատրիարքը այս պատասխա-  
նին վրայ երկրորդ թագրիր մը  
ալ զրկեց , գրելով թէ՝ ժողո-  
վուրդը չուզելով իւր վիճակին  
բարւորման համար ուրիշ միջոցի  
գիմել , միշտ նախամեծար կհա-  
մարի Բ. Դրան դիմել թէ՝ Շէրի-  
աթ , կայսերական խաթիբը և  
գաշնագրութիւնը քրիստոնէից  
կեանքն ինչքն ու պատիւը պահ-  
պանել կհրամայեն , սակայն ա-  
սոնց տրամադրութիւնը երբէք  
գործադրուած չեն , և թէ՝ քը-  
րիստոնէայք կհարստահարին ի-  
րենց իսլամ հայրենակիցներէն :

— Սէմաֆորի լուր տուեր են ,  
թէ Պէյօղլուի հեռագրատունը  
Շքոտրայի քանի մը կողմանց հա-  
մար հեռագիր չընդունիր , իսկ  
հեռի ըլլալը պատճառելով :

— Պէյքըր և Սայիտ փաշա-  
ներն իրենց պարագայիւք Տրա-  
պիզոն հասած ըլլալով՝ այսօր  
կամ վաղը մայրաքաղաքիս մէջ  
կերելին :

— Մայրաքաղաքս կիող 33ի  
չափ գաղղիացի մէկվիթը՝ Ֆէնէր  
Պաղէ՝ ամարանոց մը վարձեր  
են , վարժարանի համար , Պօլսոյ  
մէջ գտնուողներուն թիւը 200էն  
աւելի կհաշուեն :

— Գատը գիւղի ծովափունքն  
և նաւահանգիստ մը շինելու հա-  
մար , այս օրերս յիսնամեայ ար-  
տօնութիւն կը տրուի երկրա-  
չափ Եռասուֆ պէյի և ընկերացի  
Այսպէս յիշեալ գիւղին առաւել  
յարգ պիտի դնեն , և նոտոսի  
ժամանակ երթեալութեանց  
գժուարութիւնը պիտի վերնան :

— Անգղիոյ և Աւստրիոյ կա-  
ռավարութեանց կողմանէ երկու  
զինուորականը Եանեա գրկուեր  
են՝ Բունաստանի տրուելիք գը-  
լիսաւր քաղաքաց համար Բ. Դը-  
րան ըրած գիտողութիւնները  
քննելու պաշտօնով :

— Ոստիկանութեան նախարդ-  
նախարար Հաֆիզ փաշա՝ պաշտօ-  
նաւան մէկ ճիւղին յատկացեալ  
10 հազար զին տեղ 32 հազար  
զէ ծախք ըրած ըլլալով , որոշ-  
ուեր է իւր ամուսկանէն վար  
դնել աւելորդ 42 հազարը :

— Մասնաւոր լուրերէ տուը-  
լով հրատարակուած է , թէ կոմս  
Լօրիս Մէլիքօֆի և Ջարին մէջ  
ցրտութիւն տիրած ըլլալու է ,  
որովհետեւ կոմսն իրեն յատկաց-  
եալ պալատէն յանկարծ վար-  
ձեալ տուն մը փոխադրուեր է :

— Հաշիւ բրեր են , թէ Անգ-  
ղիոյ 26,000,000 ժողովրդեան  
մէջ 900,000 աղքատ կգտնուի :

— Ամերիկայի ամեն տեսակ  
լրագրաց թիւն է 7500 , որ հա-  
ւասար է բոլոր աշխարհի միւս  
մասանց մէջ հրատարակուող լը-  
րագրաց թուոյն : 150 տարի յա-  
ռաջ միայն 2 լրագիր կհրատա-  
րակուէր Ամերիկայի մէջ :

— Եւրոպիոյ տէրութիւնը այ-  
ժմ 585 միլիոն անգղիական իւ-  
րա ծախք կընեն : 15 տարի յա-  
ռաջ 398 միլիոն էր :

— Կըսուի , թէ Յունաստանի  
Սերպիոյ և Գարատաղի մէջ ամե-  
նայն փութով բանակցութիւն  
կըլլայ՝ միացման համար :

— Պուլղարիոյ իշխանը հրա-  
մանադրեր է , որ Պուլղարիոյ երեք  
զօրաբաժնից մէկը՝ Սօֆիայի պա-  
հետի զօրաբաժնի՝ ի զէն կոչ-  
ուի օգոստոս 15էն մինչեւ սեպ-  
տեմբեր 1 . և այս՝ կըրթութեան  
համար է եղեր :

— Հռոմայ մէջ Վատիկանի  
կողմանէ հայկական մեծ վար-  
ժարան մը պիտի կառուցուի ե-  
ղեր . . . :

— Գաղղիական լրագիրը Պ.  
կամպէթթայի մէկ նամակն հրա-  
տարակեր են , յորում գրեր է՝

— Մայրաքաղաքս կիող 33ի  
չափ գաղղիացի մէկվիթը՝ Ֆէնէր  
Պաղէ՝ ամարանոց մը վարձեր  
են , վարժարանի համար , Պօլսոյ  
մէջ գտնուողներուն թիւը 200էն  
աւելի կհաշուեն :

— Գատը գիւղի ծովափունքն  
և նաւահանգիստ մը շինելու հա-  
մար , այս օրերս յիսնամեայ ար-  
տօնութիւն կը տրուի երկրա-  
չափ Եռասուֆ պէյի և ընկերացի  
Այսպէս յիշեալ գիւղին առաւել  
յարգ պիտի դնեն , և նոտոսի  
ժամանակ երթեալութեանց  
գժուարութիւնը պիտի վերնան :

— Անգղիոյ և Աւստրիոյ կա-  
ռավարութեանց կողմանէ երկու  
զինուորականը Եանեա գրկուեր  
են՝ Բունաստանի տրուելիք գը-  
լիսաւր քաղաքաց համար Բ. Դը-  
րան ըրած գիտողութիւնները  
քննելու պաշտօնով :

— Ոստիկանութեան նախարդ-  
նախարար Հաֆիզ փաշա՝ պաշտօ-  
նաւան մէկ ճիւղին յատկացեալ  
10 հազար զին տեղ 32 հազար  
զէ ծախք ըրած ըլլալով , որոշ-  
ուեր է իւր ամուսկանէն վար  
դնել աւելորդ 42 հազարը :

— Մասնաւոր լուրերէ տուը-  
լով հրատարակուած է , թէ կոմս  
Լօրիս Մէլիքօֆի և Ջարին մէջ  
ցրտութիւն տիրած ըլլալու է ,  
որովհետեւ կոմսն իրեն յատկաց-  
եալ պալատէն յանկարծ վար-  
ձեալ տուն մը փոխադրուեր է :

— Հաշիւ բրեր են , թէ Անգ-  
ղիոյ 26,000,000 ժողովրդեան  
մէջ 900,000 աղքատ կգտնուի :

— Ամերիկայի ամեն տեսակ  
լրագրաց թիւն է 7500 , որ հա-  
ւասար է բոլոր աշխարհի միւս  
մասանց մէջ հրատարակուող լը-  
րագրաց թուոյն : 150 տարի յա-  
ռաջ միայն 2 լրագիր կհրատա-  
րակուէր Ամերիկայի մէջ :

— Եւրոպիոյ տէրութիւնը այ-  
ժմ 585 միլիոն անգղիական իւ-  
րա ծախք կընեն : 15 տարի յա-  
ռաջ 398 միլիոն էր :

— Կըսուի , թէ Յունաստանի  
Սերպիոյ և Գարատաղի մէջ ամե-  
նայն փութով բանակցութիւն  
կըլլայ՝ միացման համար :

— Պուլղարիոյ իշխանը հրա-  
մանադրեր է , որ Պուլղարիոյ երեք  
զօրաբաժնից մէկը՝ Սօֆիայի պա-  
հետի զօրաբաժնի՝ ի զէն կոչ-  
ուի օգոստոս 15էն մինչեւ սեպ-  
տեմբեր 1 . և այս՝ կըրթութեան  
համար է եղեր :

— Հռոմայ մէջ Վատիկանի  
կողմանէ հայկական մեծ վար-  
ժարան մը պիտի կառուցուի ե-  
ղեր . . . :

— Գաղղիական լրագիրը Պ.  
կամպէթթայի մէկ նամակն հրա-  
տարակեր են , յորում գրեր է՝

— Գաղղիական լրագիրը Պ.  
կամպէթթայի մէկ նամակն հրա-  
տարակեր են , յորում գրեր է՝

— Գաղղիական լրագիրը Պ.  
կամպէթթայի մէկ նամակն հրա-  
տարակեր են , յորում գրեր է՝

— Գաղղիական լրագիրը Պ.  
կամպէթթայի մէկ նամակն հրա-  
տարակեր են , յորում գրեր է՝

հանրապետութեան հաստատու-  
թեան ու գործադրութեան հա-  
մար աղղիային ժողովոյ բռնելիք  
պարտաւարտաւ ընթացքն , և  
ապա ըսեր է թէ՝ Գաղղիա իւր  
կորուսեալ աղղիացութեան տէր  
պիտի ըլլայ գարձեալ , և թէ  
բռնութեամբ գրաւեալ նահանգ-  
ներն պիտի ստանայ , առանց  
որ և է վտանգի եւ դէպքի , եւ  
իւր վերահաստատեալ ամպղջու-  
թեամբն ու անկախութեամբ եւ-  
րոպիոյ խաղաղութեան գրաւա-  
կանը պիտի հանդիսանայ :

— Լօրտ Գանիսկ՝ որ Թուր-  
քիոյ հանրաժամութ է քանիցս  
գետնաշէնութեան պաշտօն վարած  
ըլլալով մանաւանդ մեծաշիշա-  
տակ Բէշիտ փաշայի օրով , կիւ-  
րակէ օրը մեռեր է 93 տարե-  
կան հասակին մէջ :

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍԻՐԻ

Էվրօթա—քերի գըրմըղը եուն  
գայթան՝ արչն 700,000, պէհէր  
արչնը՝ ալթը փարա :

Էվրօթա—քերի եուն չէրիտ՝  
600,000 արչն գըրմըղը , 100  
պին արչն եէշիլ , պէհէր արչն-  
ը սէրիլ փարա :

Աստրիի շահանէ էլպիսէ ան-  
պարնա թարիխի գարարնտան  
իթիպարէն երմի պիւր կիւն միւ-  
րօրինտէ թէպիմէ պէտ իլէ իբի  
այտա ճիմէինն արգաղը ալըն-  
մագ վէ մահփուղ նիւմունէլէրի-  
նէ միւթապըղ օլմագ վէ պէհէր  
երւղէր պին արչունընա մագ-  
պուղ սէնէտի վիւրիմէր վէ էս-  
մանը մագպուղ սէնէտինն թա-  
րիւնտէն իթիպարէն օն պէշ  
կիւն միւրօրինտէ սիւմ մէհիտի-  
յէ օն տօղուղ զրուշ հիսապը իլէ  
հարպիյէ խաղինէսինտէն վիւրի-  
մէր իւղէ միւսպիյա օլընաճագ  
պալատէ մահարէր իբի գալէմ  
չէրիտ վէ գայթանըն ֆիյաթը  
մուրագ-գամէսիլէ թալիպի էօհ-

տէսինտէ օլուպ՝ Աղուսթոսի բու-  
մինն պէշիննի սալը կիւնիւնէ  
գատար պէհէր կիւն միւնագա-  
սաղը սիլիւրա եէվմի մէղըր-  
տէ գարարը գաթիսի վիւրիլէհէ-  
կիւնտէն իթա իթմէյէ թալիպ օ-  
լանլարըն վէ ալթընըն չէհարչէն-  
պիհ կիւնի եւլուտէ պէշ թէնիլի-  
լինէ բաղիպ պուլընանլարըն հար-  
պիյէ նէգարէթի լէվալիմաթը  
ուսուսիյէ տայիլէսինն կէլմէլէ-  
րի , վէ կէլմէյէն դէվաթ օլ-  
արըը հալտէ իտէհէրլէրի թէն-  
զիլաթը միւմըա վարագայը սա-  
հիհէ իլէ տայիլէի մէղըրլէյէ  
պիլալիմէլէրի իլան օլունուր :

28 թէմուլ 96

ԻԼԱՆ  
ՊԱՊԱՐ ՍԵՐԱՍԲԵՐԻ

Գումարուրա գարսօյը՝ ատէտ  
4,060,000, պէհէր պինի՝ զու-  
մուշ տէօրթ .

Պաշտը միամոր՝ զըյէ 2,000,  
պէհէր զըյէսի զուրուշ տէօրթ .

Էօրչէ չիվիտի, զըյէ 4,000,  
պէհէր զըյէսի զուրուշ տէօրթ .

Զիզմէ շէրտի, արչըն 1,000,  
պէհէր արչընը՝ փարա եէկիւրմի .

Լալթիթ արչըն 1,000, պէհէր  
արչընը՝ զուրուշ պէշ .

Գալէվրախանէ անպարը իշուն  
միւպայա օլընաճադ օլան պա-  
լատէ մուհարրէր պէշ գալէմ  
դօնտուրա գարսօյը վէ սայիրէ-  
նին թաբիթի գարարընտէն իթի-  
պարէն նըսֆը օն պէշ վէ նըսֆը  
տիկէրի օթուղ պիր կիւնէ գա-  
տար թէպիմ օլընարադ արդատը  
այընմադ, վէ պատէթ թէպիմ  
նըսֆ նըսֆա իրի զըթա մագ-  
պուղ սէնէտի վիրիւմէք վէ էս-  
մանը մագպուղ սէնէտի թարի-  
խինտէն իթիպարէն նըսֆը օն  
պէշ վէ նըսֆը տիկէրի օթուղ  
պիր կիւն միւրուրինտէ սիմ մէհի-  
տիյէ օն մագպուղ զուրուշ հիսա-  
պը իւէ հարպիյէ խաղինէսինտէն  
վէրիւմէք շարթը վէ շէրայիթի  
սայիրէսի իւէ վէ ֆիյաթը միւ-  
րադ գամէլէրի իւէ թալիպի էօհ-  
տէսինտէ օլուպ Ալուսթօսը բու-  
մինին ալթընը շէհարչէնալիհ  
կիւնիւնէ գատար միւնադատա-  
սը պիւիճրա՝ եէվմի մէգըրիւտէ  
գարարը գաթիսի վիրիւմէհին-  
տէն՝ իթա իթմէյէ թալիպ օլան-  
լարըն, վէ եէտինճի բէնչէնալիհ  
կիւնի եւիւղտէ պէշ թէնդիլինէ  
րաղիպ պուլընանդարըն հարպիյէ  
նէղարէթի լէվաղիմաթը ումուսի-  
յէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի, վէ  
կէլմէյէն զէվաթ օլարըն հալ-  
տէ խտէնէլէրի թէնդիլաթը  
միւմղա վարադայի սահիհէ իւէ  
պիւլթիմէլէրի իլան օլունուր :

30 թէմուղ 96

ԻԼԱՆ  
ՊԱՊԱՐ ՍԵՐԱՍԲԵՐԻ

Պէյգօլ տէպպաղիանէսինէ  
լուղումը օլան օն պէշ պին ատէտ  
թիւյիլ զըվըրճըդ գօյուն տու-  
լաղընըն աղոթթօսըն օն պէշին-  
տէն սօնրա եէվմիյէ իւչէր եւիւղ  
ատէտի Նէտի գուլէ խիկէլէսին-  
տէ տէպպաղիանէսինէ կէօնտէ-  
րիւմէլէր մէմուրէ թէպիմ օլուն-  
մագ, վէ պէհէր պին պէշ իւղ  
ատէթինէ պատէթ թէպիմ մագ-  
պուղ սէնէթի վիրիւմէք, վէ էս-  
մանը մագպուղ սէնէտինին վիւ-  
րուտի իւէ մուսմէլէսինին խի-  
թամընտա սիմ մէհիտիյէ օն տօ-  
գուղ զըուշ հիսապը իւէ հարպի-  
յէ խաղինէսինտէն հէման վէրիւ-  
մէք շարթը վէ շէրայիթի սայի-  
րէսի իւէ պէհէր ատէտի իւչ զը-  
րուշ օթուղ փարայա օլարադ  
թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ ա-  
ղօթթօսը բումինին պէշինճի սայը

կիւնինէ գատար հէր կիւն միւ-  
նադատար պիւիճրա եէվմի մէգ-  
ըրտէ գարարը գաթիսի վէրի-  
լէնէլինտէն՝ իթա իթմէյէ թա-  
լիպ օլանդարըն, վէ ալթընըն չար-  
չէնալիհ կիւնի եւիւղտէ պէշ թէն-  
դիլինէ րաղիպ պուլընանդարըն  
հարպիյէ նէղարէթի լէվաղիմաթ  
տայիրէսինէ կէլմէլէրի, վէ կէլ-  
մէյէն զէվաթ օլարըն հալտէ ի-  
տէնէլէրի թէնդիլաթը միւմղա  
վարադայի սահիհէ իւէ պիւլթի-  
մէլէրի իլան օլունուր :

26 թէմուղ 1880

ԻԼԱՆ  
ՊԱՊԱՐ ՍԵՐԱՍԲԵՐԻ

Լըլիսէ անպարը իշուն միւ-  
պայիա օլընաճադ օլան եէկիւր-  
մի եէտի պին տէօրթ եւիւղ էլլի  
պէշ զըյէ փամուղտան մամուլ  
չարար գօլանը վէ սայիրէտէն  
թաբիթի գարարընտէն իթիպա-  
րէն՝ հաթիթտա պինէր զըյէսի  
թէպիմ օլունմագ, վէ պէհէր  
հաթիթտա թէպիմ օլընաճադ մըգ-  
տարէ մագպուղ սէնէտի վէրիւ-  
մէք, վէ էսմանը մագպուղ սէ-  
նէնտինին վիրուտի իւէ մուսմէ-  
լէյի գալէմիյէսինին իթիպարըն-  
տա սիմ մէհիտիյէ օն մագպուղ  
զըուշ հիսապը իւէ հէման հար-  
պիյէ խաղինէսինտէն վիրիւմէք  
շարթը վէ շէրայիթի սայիրէսի  
իւէ պէհէր զըյէսի օն տէօրտ  
պըլըդ գաթիսի թալիպի էօհ-  
տէսինտէ օլուպ՝ աղօթթօսը բու-  
մինին եէտինճի վէնչէնալիհ կիւ-  
նինէ գատար միւնադատաճը պիւ  
իճրա՝ եէվմի մէգըրիւտէ գարա-  
րը գաթիսի վէրիւմէհինտէն ի-  
մէյէ թալիպ օլանդարըն, վէ տօ-  
գուղընըն ճիւմաա իրթէսի կիւ-  
նի եւիւղտէ պէշ թէնդիլինէ րա-  
ղիպ պուլընանդարըն հարպիյէ  
նէղարէթի լէվաղիմաթը ումու-  
միյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի, վէ  
կէլմէյէն զէվաթ օլարըն հալտէ՝  
իտէնէլէրի թէնդիլաթը միւմղա  
վարադայի սահիհէ իւէ պիւլթի-  
մէլէրի իլան օլունուր :

34 թէմուղ 1880

ԻԼԱՆ  
ՊԱՊԱՐ ՍԵՐԱՍԲԵՐԻ

Պէյգօլ տէպպաղիանէսին իշուն  
միւպայիա օլընաճադ օլան օն  
պին զըյէ թունա եաղընտան  
թաբիթի գարարընտէն իթիպա-  
րէն շէհրի երիշը պին զըյէսի  
թէպիմ օլունմագ, վէ շէհրիյէ  
թէպիմ օլընաճադ մըգտարէ  
մագպուղ սէնէտի վիրիւմէք, վէ  
էսմանը մագպուղ սէնէտինին  
վիրուտի իւէ մուսմէլէսինին խի-  
թամընտա սիմ մէհիտիյէ օն տօ-  
գուղ զըուշ հիսապը իւէ հէման  
հարպիյէ խաղինէսինտէն վիրիւ-  
մէք շարթը վէ շէրայիթի սայի-

րէսի իւէ պէհէր զըյէսի ալթը  
զըուշ իւչ փարայա օլարադ թա-  
լիպի էօհտէսինտէ օլուպ՝ աղօ-  
թթօսը բումինին մագպուղընը  
ճիւմաա իրթէսի կիւնինէ գա-  
տար միւնադատար պիւ իճրա  
եէվմի մէգըրիւտէ գարարը գա-  
թիսի վէրիւմէհինտէն իթա իթ-  
մէյէ թալիպ օլանդարըն, վէ օն  
պիրինճի փաղար իրթէսի կիւնի  
եւիւղտէ պէշ թէնդիլինէ րաղիպ  
պուլընանդարըն հարպիյէ նէղա-  
րէթի լէվաղիմաթ ումուսիյէ տա-  
լիրէսինէ կէլմէլէրի, վէ կէլմէ-  
յան զէվաթ օլուղու հալտէ ի-  
տէնէլէրի թէնդիլաթը միւմղի  
վարադայի սահիհէ իւէ պիւլթի-  
մէլէրի իլան օլունուր :

34 թէմուղ 1880

ԻԼԱՆ  
ՊԱՊԱՐ ՍԵՐԱՍԲԵՐԻ

Նիղամիյէ մայի օլուպ ֆիրուլթ  
օլընաճադ օլան իրի պին թիւ  
թալիպ իտէր պիր զըթա եէլ-  
լէն սէֆինէսինին իճրա խաղին  
միւղայէտէսինտէ իրի եւիւղ էլլի  
պէշ ատէտ օսմանը լըրաղնա  
թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ՝ ա-  
ղօթթօսը բումինին օն պիրինճի  
պաղար իրթէսի կիւնի թէրար  
միւղայէտէսի պիւ իճրա գարարը  
գաթիսի վիրիւմէհինտէն՝ իթի-  
րա իթմէյէ թալիպ օլանդարըն,  
վէ օն իրինճի սայը կիւնի եւիւղ-  
տէ պէշ զամմիլա րաղիպ պու-  
լընանդարըն հարպիյէ նէղարէթի  
լէվաղիմաթը ումուսիյէ տայիրէ-  
սինէ կէլմէլէրի, վէ կէլմէյէն  
զէվաթ խտէնէլէրի զամմը միւմ-  
ղա վարադայի սահիհէ իւէ պիւ-  
լթիմէլէրի, վէ սէֆինէ մէգըրիւ-  
րէն կէօրմէք իթմէյէնդարըն Գա-  
վանը - տաղիդ տէկիրմէնի իսկէ-  
լէսինտէ պուլընտըղընտան՝ կի-  
տուպ կէօրմէլէրի իլան օլունուր :

30 թէմուղ 1880

ԳՈՒՄԱՆՏԱՐԻԱ

Կիսրոսի սոյն Գումանտարի  
անուանեալ աղիւս և անդարար  
Գինին՝ որ մարմինն ու արիւնը  
զօրացնելու համար գործածուե-  
լով մեծամեծ օգուտներ տես-  
նուած է, կը ծախուի ի Կ. Պօ-  
լիս թահմիս փողոց թիւ 9 :

Նորայրի գաղ-հայերէն բառա-  
րանին 114 թերթն ալ հրատա-  
րակուեցաւ : Կը ծախուի հայ զը-  
րալաճառաց խանութները և  
մասնաւորապէս Ֆրէնկեան գը-  
րալաճառանոցը՝ Ուղուն-Չարչը  
թիւ 362, Արչալ էֆէնտի թըղ-  
թալաճառանոցն ի Ղալաթիա, և  
Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բե-  
րայի :

Դինն է 60 փղ արծաթ :

PILULES HOLLOWAY  
ԴԵՂԱՅԱՅՔ ՅՈՒՆՈՅԻԷ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու  
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար  
խիստ ընտիր է սոյն զեղահատը . ամեն  
ջղային տկարութեան ու ժաթափու-  
թեան և տխրութեան համար . կը ջնջ  
և անհետ կընէ ամեն տեսակ անչա-  
փաւորութեանց հետքերը . Սրտի և ե-  
րկամանց վրայ օգտակար աղիքնու-  
թիւն մ'ունի, արիւնը մաքրելով նոցա  
խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ,  
և զրգուելով կենսական գործարանը  
կը զօրացնէ : Իւր գեղական մեծ աղիւ-  
ցութեամբ սրտայնառնութիւն, կուծ-  
ութիւն, մաղձային հիւանդութիւն-  
ներ, որովայնի մշ լեցուած կաղեր,  
զլիկ ցաւեր կը վանէ, մարտողու-  
թիւնը՝ կը չափաւորի, և մարմինը մաք-  
րուելով բոլոր այն աղտոգութիւններէ  
որ շատ անգամ զանազան հիւանդու-  
թեանց սկզբնապատճառ կըլլան, ա-  
ռողջ, ուժեղ և բնական շիրքը կը  
զգենու :

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՆՈՅԻԷ

Ծորթային հիւանդութիւնք և վէրք  
բուժելու մասին ունեցած պայտաճա-  
կան յատկութեանցը չհաւասարի բը-  
նաւ ուրիշ զեղ մը . հին կամ նոր  
թուաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղց-  
կեղ (շէնկէնէ), սրունից և ստանոց  
վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին եւ կամ  
կը լաւանան . օգտակար է նաեւ հար-  
բուսի, հաղի, սրտի բարախման,  
մանաւանդ օգտաւ (եւ) բուսած հի-  
ւանդութեան իւր կաղիքերից, և զօ-  
րաւոր աղիքնութեամբ խոյլ (բընա)՝  
հիւանդութեան ապականիչ գորու-  
թիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կըզի  
մաքրուէ :

Այս զեղերուն գործածութեան ե-  
ղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր  
տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն  
զեղապաճառներու քով, և մասնա-  
ւորապէս Պահէլ-գարու թաշ խանի  
կողմըր Պ . Գապարեանի զեղարանը  
ն . 7 կիւստուի :

Աւելի անեղ ուղղող կը հրաւիրուի  
առ հեղինակն տօրթօր Հոլլօուէ ի Լօն  
տօն Սքափօրտ փողոց թիւ 533 :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

5 Օգոստոս 1880

|                         |           |
|-------------------------|-----------|
| Քօնսօլիտէ               | 10-15     |
| Երկաթուղեաց             | » 30-50   |
| Թրամուէյ                | 0.1. 3-45 |
| 1863ի փոխառութիւն       | » 63-     |
| 1865ի »                 | » 58-     |
| 1869ի »                 | » 57-     |
| 1872ի »                 | 1. 20-    |
| Օսմանեան վրան 100 զըչն. |           |
| Մէհիտիյէ                | 107-20    |
| Մէթալիք                 | 216-      |
| Հինգնոց                 | 245-      |
| Վեցնոց                  | 129-20    |
| Պղինձ                   | 580-      |
| Թղթաղրամ                | 1260-     |
| Բուսիոյ Բօլ             | 94-       |
| Գաղղիական վրա           | 88-       |
| Անգղիական »             | 110-      |
| Գրիմից                  | 51-20     |

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՅԵԱՆ

ՏԱՊԱՐԻԹԻԻՆ ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ

Կ. Պօլիս, Սուրբան Համալ